

Business Support on Your Doorstep

Direkcija za razvoj MSP - Enterprise Europe Network - Montenegro

Crna Gora
Direkcija za razvoj MSP

Ljiljana Belada
Podgorica, 17/11/2014

Politika MSP – odgovor na izazove

MAKRO

- BDP po glavi stanovnika, 2 puta manji od proseka u EU
- Spoljnotrgovinski deficit – uvoz veći 2.5 puta od izvoza
- Potreba za smanjivanjem administrativnih barijera u poslovanju MSP

MIKRO

- Slaba finansijska snaga MSP uz ograničen pristup kapitalu
- Nizak nivo inovativnih aktivnosti
- Niska tehnološka opremljenost MSP
- Izražena potreba za unapređenjem znanja i vještina u MSP
- Unaprjedjenje poslovne povezanosti u okviru MSP i jačanje dijaloga sa javnim sektorom

Unaprjeđenje politike MSP

- Dalje unaprjeđenje poslovnog ambijenta
- Unaprjeđenje institucionalne infrastrukture
- Olakšavanje pristupa finansijama
- Jačanje inovativnosti i saradnje MSP sa centrima znanja
- Šira primena IKT i uvođenja on line poslovanja
- Unaprjeđenje informisanosti i uspostavljanje jedinstvenog MSP portala
- Dalji razvoj preduzetničkog obrazovanja na svim nivoima
- Unaprjeđenje raspoloživih savjetodavnih usluga i obuka radi podizanja nivoa znanja i vještina u MSP
- Jačanje dijaloga i partnerstva javnog i privatnog sektora
- Uspostavljanje pouzdanog statističkog praćenja i istraživanja MSP
- Jačanje koordinacije i unaprjeđenje sprovođenja politike MSP
- Dalje podsticanje MSP u manje razvijenim područjima

Realizacija Strategije MSP

Strategija MSP uskladjena sa EU

Akt o Malim Preduzećima - Small Business Act

Vizija:

Uspostavljena tržišna ekonomija,
koja ima razvijen konkurentan sektor MSP,
u kojoj je prihvaćen koncept razvoja preduzetničke ekonomije,
zasnovane na znanju, inovativnosti i modernizovanim tehnološkim
kapacitetima

Enterprise Europe Network - EEN

Business Support on Your Doorstep

Najveća mreža preduzetništva na svijetu

Enterprise Europe Network

600 partnerskih
organizacija u
54 zemlje

EEN Montenegro - partneri

Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća

Masinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Privredna Komora Crne Gore

Business Start-up centar Bar

Kako da dodjem do novih tržišta?

Kako da dodjem do Evropskog finansiranja?

Potreban mi je poslovni partner u drugoj zemlji...

Kako mogu da prodam svoje inovativne ideje i tehnologiju?

Što ovaj Evropski zakon znači za moj posao?

Europa pred vratima vaše tvrtke

Zakoračite na EU tržište

- Za vas pronalazimo poslovnog partnera u EU i šire
- Organizujemo edukativne seminare, izdajemo publikacije
- Pružamo informacije o otvorenim EU tenderima
- Informišemo vas o EU pitanjima i zakonodavstvu
- Pratimo EU programe

EUROPE 2020 STRATEGY

MFF 2014 – 2020

~~CIP – FP7~~

COSME

Programme for the
Competitiveness of
Enterprises and SMEs
2014-2020

HORIZON 2020

EU framework programme
for research and innovation

Europa pred vratima vaše tvrtke

COSME i Horizon 2020

Oba programa imaju za cilj povećanje zaposlenosti i rast, ali na komplementaran način:

COSME - podrška politike i horizontalne aktivnosti, podrška svim MSP
Horizon 2020 - direktna finansijska podrška inovativnim MSP i projektima

Enterprise Europe Network (finansiran iz COSME) obezbjedjuje informacije i za Horizon 2020 i za druge EU fondove i programe

Horizon 2020

Najveći okvirni program EU
za istraživanje i inovacije

budžet
2014 - 2020
70 mird €

Europa pred vratima vaše tvrtke

Horizon 2020 - tri prioriteta

Excellent science

Industrial leadership

Societal challenges

Priority 1. - Excellent science

European Research Council (ERC) Frontier research by the best individual teams	13 095
Future and Emerging Technologies Collaborative research to open new fields of innovation	2 696
Marie Skłodowska-Curie actions (MSCA) Opportunities for training and career development	6 162
Research infrastructures (including e-infrastructure) Ensuring access to world-class facilities	2 488

Priority 2. - Industrial leadership

Leadership in enabling and industrial technologies (LEITs)

(ICT, nanotechnologies, materials, biotechnology, manufacturing, space)

13 557

Access to risk finance

Leveraging private finance and venture capital for research and innovation

2 842

Innovation in SMEs

Fostering all forms of innovation in all types of SMEs

616 + complemented by expected 20% of budget of societal challenges + LEITs and '***Access to risk finance***' with strong SME focus

Priority 3. - Societal challenges

Health, demographic change and wellbeing	7 472
Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research and the Bioeconomy	3 851
Secure, clean and efficient energy *	5 931
Smart, green and integrated transport	6 339
Climate action, environment, resource efficiency and raw materials	3 081
Inclusive, innovative and reflective societies	1 310
Secure societies	1 695
<i>Science with and for society</i>	462
<i>Spreading excellence and widening participation</i>	816

MSP Instrument (SME Instrument)

Faza I (potvrda koncepta):

istražite naučnu ili tehničku izvodljivost i komercijalni potencijal vaše ideje u cilju razvoja inovativnog projekta, uz pomoć **50.000 € granta**, kao i dodatne podrške u slučaju pozitivnog ishoda.

Faza II (razvoj & demonstracija):

razvijte dalje vašu biznis ideju u spremni proizvod, uslugu ili proces za tržište, uz podršku od **500.000 do 2.5 mil €**.

Faza III (komercijalizacija):

iskoristite šansu dodatne EU podrške kako bi se pozicionirali na tržištu uspješno (bez granta).

Pojednostavljena procedura

Jedinstven set pravila u okviru Horizon 2020

- Jednostavnije, fleksibilnije

Jednostavnije finansiranje:

1 project = 1 funding rate

- 100% ukupnih prihvatljivih troškova
(70% za inovativne aktivnosti)
- Nепrofitне institucije могу добити и до 100% за
иновативне активности
- Jedinstveni iznos за indirektne troškove
(25% od prihvatljivih troškova)

Brže rješavanje – dodjela grantova

Horizon 2020

Participant Portal integrated services

Submission
services

Legal entity
services

Grant Management
Services

✗ No e-mail

✗ No mail

Coherent

Transparent

Integrated

Improved services

Europa pred vratima vaše tvrtke

Paperless management

Montenegro u FP7 - pregled

- Samo 12 organizacija – 33 projekta – ukupno 4.2m €
- 9 projekata koordinator Univerzitet CG
- Samo Marie Curie and REGPOT projekti

Collaborative projects - 0

SME projects — 0

Infrastructures projects — 0

- Nejednaka raspodjela:
- Top 5 učesnika 83%
- Univerzitet Crne Gore - 33% ukupnog učešća
- Privatni sektor nedovoljno predstavljen

Montenegro u H 2020 — izazovi

Veće učešće!

- Povećano češće privatnog sektora, uključujući velika preduzeća
- Više crnogorskih organizacija u konzorcijumu
- Network! Saradnja sa prethodnim učesnicima
- Više R&D projektima
- Više koordinatorskih projekata

MSP i konsultanti

MSP i univerzitet

Istraživanje: "Analiza potreba MSP"

Period: maj – jul 2011.god.

Nedostatak ulaganja u investicije i razvoj

Nedovoljna povezanost preduzeća i pružaoca poslovnih usluga

Nedovoljna međunarodna konkurentnost i ograničen izvozni potencijal

Barijere za proširenje saradnje sa Univerzitetom

HVALA ZA PAŽNJU

www.nasme.me

www.euroinfo.me